

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ,
perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa**

Et In octo Partes ... distincta ...

De Peccatis Et Gratia

Vindalium, 1646

Sectio vltima. An veniale possit fieri mortale.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38789

DE PECCATIS. CAP. VI. 67
consequenter vt caueamus mortalia, ad
quæ neglecta disponerent.

SECTIO VLTIMA.

An veniale possit fieri mortale.

CONCLUSIO VNICA.

Peccatum veniale aliquo sensu po-
test fieri mortale.) De hoc agit S.
Doctor art. 4. quæstionis citatæ vbi ait,
peccatum veniale, fieri mortale, posse
tripliciter intelligi. 1. vt idem actus
numero sit iam peccatum veniale, & po-
stea mortale. 2. vt quod est veniale ex
genere, fiat mortale. 3. vt multa pecca-
ta venialia constituent vnum mortale.
Ait ergo peccatum veniale non posse
fieri mortale primo modo, quia ad hoc
requiritur mutatio voluntatis, adeoque
actus distinctus. Posse tamen secundo,
inquantum finis constituitur in peccato
veniali, vel veniale refertur ad mortale,
tanquam ad finem: posse etiam tertio, si
sensus sit, plura peccata venialia facere
vnum mortale dispositiue, vt patet ex di-
ctis: non autem ita vt ex pluribus pecca-

ris venialibus integratur vnum mortale; cum nequidem omnia totius mundi peccata venialia, vni peccato mortali æquiualeant, eò quòd peccatum mortale meretur pœnam æternam sensus, & damni, non autem veniale.

Nota 1. etsi communiter peccatum veniale non transeat in mortale, sine nouo actu voluntatis, sicque sit intelligendum primum àssertum S. Doctoris, non tamen repugnare, eundem specie, & numero actum modo esse peccatum veniale, modo mortale. Hoc patet 1. in actibus externis, potest enim eadem visio manens inuariata, initio fieri ob finem venialiter malum, & postea continuari ob finem mortaliter malum. 2. idem ostenditur in actibus internis voluntatis, nam potest voluntas versari circa obiectum malum, modo cum imperfecta intellectus aduertentia, quæ sufficiat tantum ad veniale, modo cum plena deliberatione, quæ ad mortale sufficiat.

Nota 2. quãdo ait S. Thomas in secunda assertione, veniale fieri mortale, quãdo finis vltimus in eo constituitur, non esse sensum; peccatum esse mortale, diligere magis intensiuè obiectum peccati venialis, quàm Deum, sed illud diligere magis appetitiuè, quàm Deum: quod

DE PECCATIS. CAP. VI. 69

dupliciter contingere potest, 1. explicitè, ita ut quis velit actu formali, & expresso suam fœlicitatem in eiusmodi obiecto constituere. 2. implicitè, ita scilicet ut propter illud paratus sit peccatum mortale committere.

Nota 3. duobus illis modis, quibus ait S. Doctor in eadem secunda assertione, veniale fieri mortale, posse adiungi alios, quorum 1. sumitur ex conscientia erronea; nam proferendo verbum otiosum peccat mortaliter, si putans esse peccatum mortale, ab eo non abstinens. 2. ex contemptu, ille enim peccat mortaliter, qui committit peccatum ex se veniale, quia superiorem, illiusque statuta absolute cõtemnit. 3. ex proximo periculo labendi in peccatum mortale, cum enim teneris cauere peccatum mortale, teneris etiam eodẽ præcepto vitare proximum illius periculum, adeoque mortaliter peccas, si committis peccatum aliàs veniale, quod tibi sit proxima occasio labendi in mortale. Imò actus aliàs ex natura sua indifferens, in tali occasione transit in peccatum mortale, ut si experiaris te facilè in prauum consensum induci ex eo quòd fœminam alloquaris, aut eam aspicias. 4. sumatur ex scandalo inde orto, non enim tantum peccat

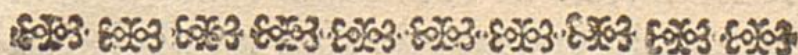
70 TRACTATUS

mortaliter, qui venialiter peccando, sed etiam qui aliquid ex se indifferens operando, est aliis causa ruinæ, vt latius dicetur, vbi de charitate.

Nota 4. contra id quod asserit S. Thomas tertio loco, multa venialia non posse constituere vnum mortale, obiici posse difficultatem illam vulgarem, de furtis leuioribus, quæ tantopere possunt multiplicari, vt perueniant tandem ad peccatum mortale. Verum respondetur, si furta illa leuia non sint inter se connexa, per affectum peccantis, ad ea se aut formaliter, aut virtualiter extendentem, ex iis non consurgere vnum peccatum mortale furti; quamquam postea peccatum sit mortale, non restituere rem tot furtis leuibus ablatam, quia materia est grauis, vt supponitur. Si autem furta leuia per affectum operantis inter se colligantur, sic committitur peccatum mortale; non quod hoc consurgat ex multitudine furtorum venialium, sed quia affectus ille fertur in obiectum graue, quod ad peccatum mortale sufficit. Quod verò contra eandem assertionem asseritur ex Augustino, cum ait, plura minuta dum negliguntur, occidere, intelligendum est dispositiue, quia ad peccatum mortale disponunt, vt ait S. Doctor ad 1.

DE PECCATIS. CAP. VI. 71

Nota 5. ex art. 6. peccatum mortale non fieri veniale per hoc, quod ei addatur aliqua deformitas pertinens ad genus peccati venialis; non enim diminuitur peccatum fornicantis, quia dicit verbum otiosum, sed magis aggrauatur propter deformitatem adiunctam. Posse tamen id quod est ex genere mortale, fieri veniale propter imperfectionem actus: quia non est perfectè mortalis, defectu sufficientis deliberationis.

CAPVT VII.

De connexion peccatorum & paritate

CONCLUSIO I.

Peccata omnia non sunt connexa inter se.) Ita S. Thomas 1. 2. quæst. 73. art. 1. quod probat, tum quia quædam vitia sunt sibi inuicem contraria, vt avaritia, & prodigalitas; at contraria non possunt simul inesse eidem. Tum quia non est maior connexio inter peccata, quàm inter eorum objecta; at hæc sunt diuersa bona appetibilia, quæ inter se connexionem non habent. Confirmatur,